

นโยบาย ระบบสุขภาพและการพยาบาล

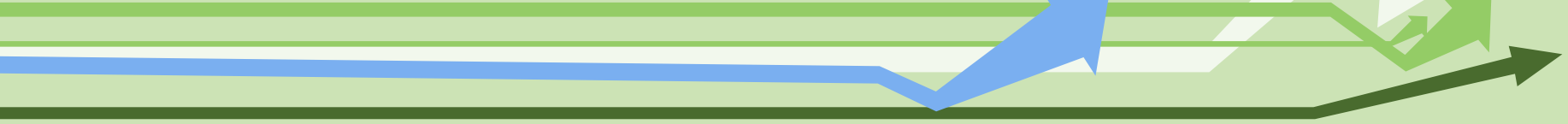
เศรษฐศาสตร์สุขภาพและการจัดการผลลัพธ์ในการปฏิบัติการ
พยาบาล

ศิริอร สินธุ

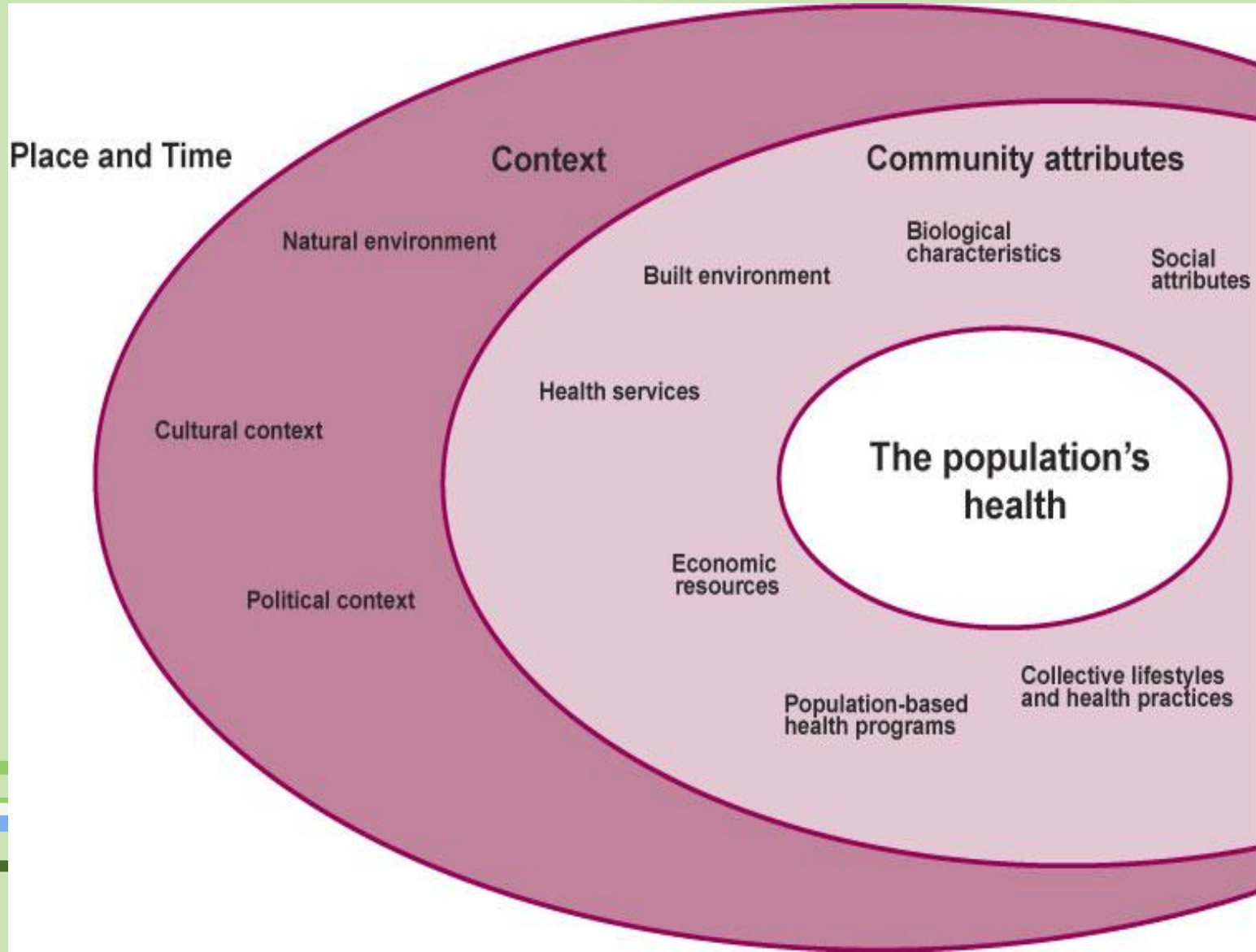
A decorative graphic consisting of several horizontal lines and arrows. From top to bottom: a thick green arrow pointing right, a white arrow pointing right, a blue arrow pointing right, and a dark green arrow pointing right. The arrows are layered and overlap. There are also horizontal lines in green, white, and blue that intersect with the arrows.

ประเด็นการบรรยาย

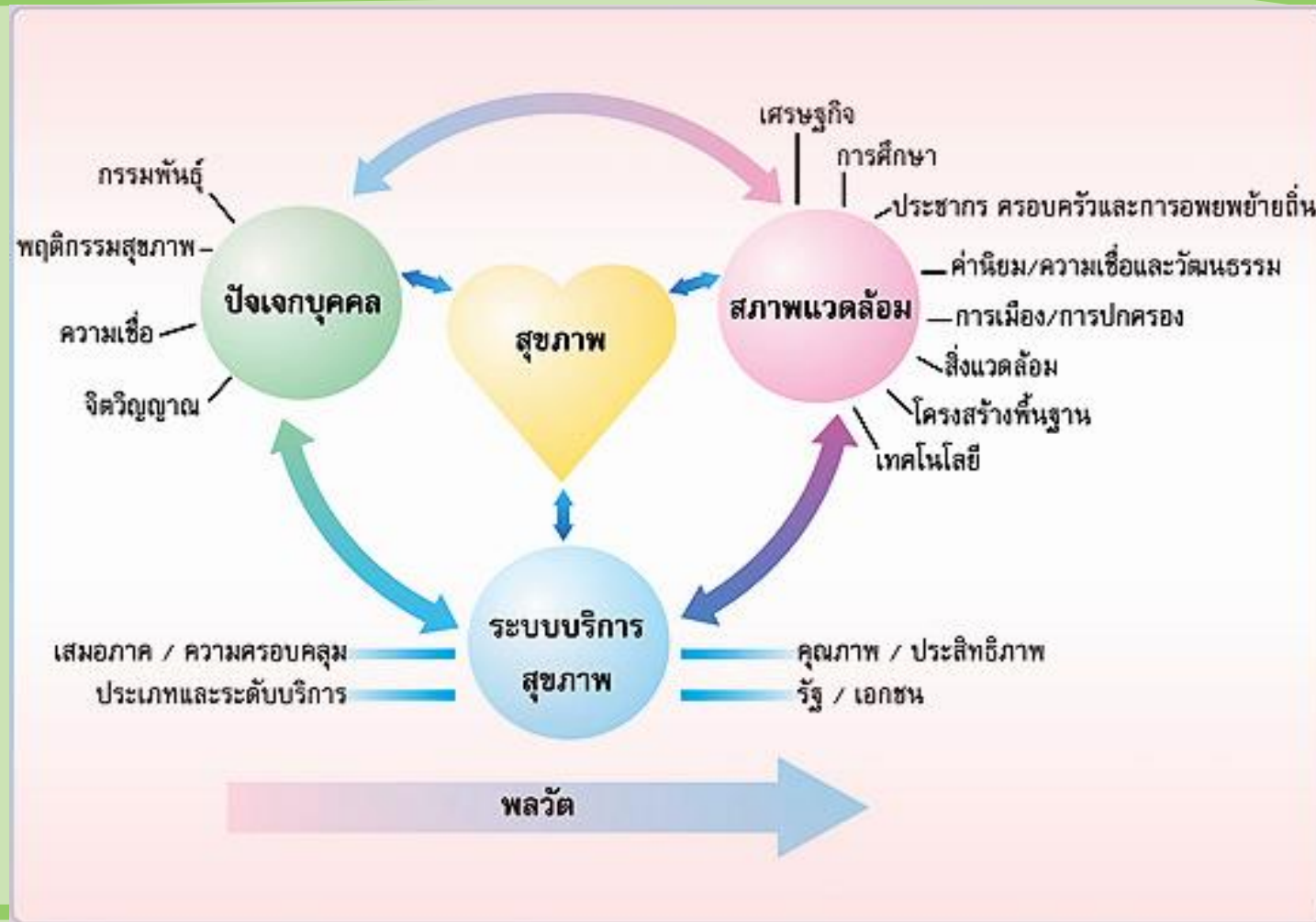

1. ระบบสุขภาพและผลลัพธ์ระบบสุขภาพ
    - 1.1 ระบบสุขภาพและนโยบายสุขภาพ
    - 1.2 ผลลัพธ์ระบบสุขภาพและตัวชี้วัดทางสุขภาพของผู้ป่วยกลุ่มโรคเรื้อรัง

  2. เศรษฐศาสตร์สุขภาพและการคลังสุขภาพ
    - 2.1 เศรษฐศาสตร์สุขภาพ
    - 2.2 ระบบค่าใช้จ่ายสุขภาพ(การบันทึกรหัสโรคและการกำหนด DRG สำหรับผู้ป่วย)

  3. ระบบการดูแลสุขภาพ
    - 3.1 Continuing care models
    - 3.2 Team and the manager
    - 3.3 Outcome measurement and management

  4. การใช้ความรู้ ข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อคุณภาพการดูแลที่เป็นธรรม
    - 4.1 Knowledge Management (KM) and Evidence-based practice (EBP)
    - 4.2 Communication: ระบบการบันทึก / documentation/ referral system
    - 4.3 Protocol & CPG & Care path & Care MAP
-

Influences on the Population's Health

ความเชื่อมโยงและพลวัตที่เกี่ยวกับสุขภาพ

The health care System – 5 Main Components

1. Education and Research: professional schools
2. Suppliers : drugs, equipment
3. Insurers:
  - Government (Medicare, Medicaid, CHIP, VA)
  - Commercial, self-insured employers, Blue Cross/Blue Shield (BC/BS)
4. Payers: State agencies, BC/BS, commercial insurers, “self-pay”
5. Providers: (Next slide)

Steinwachs, D. The American Health Care System: Introduction to Health Policy (Class Notes, Unpublished). 2002.

The health care System –

Provider Groups

- Preventive Care: Primary Care Providers (PCPs), state/city health departments
- Primary Care: M.D./D.O., P.A., C.R.N.P.
  - Generalist-specialist continuum
    - some specialists provide primary care, some generalists provide advanced services - OB, colonoscopy
- Sub acute Care – Intermediate care, ambulatory surgical centers

Steinwachs, D. The American Health Care System: Introduction to Health Policy (Class Notes, Unpublished). 2002.

The health care System –

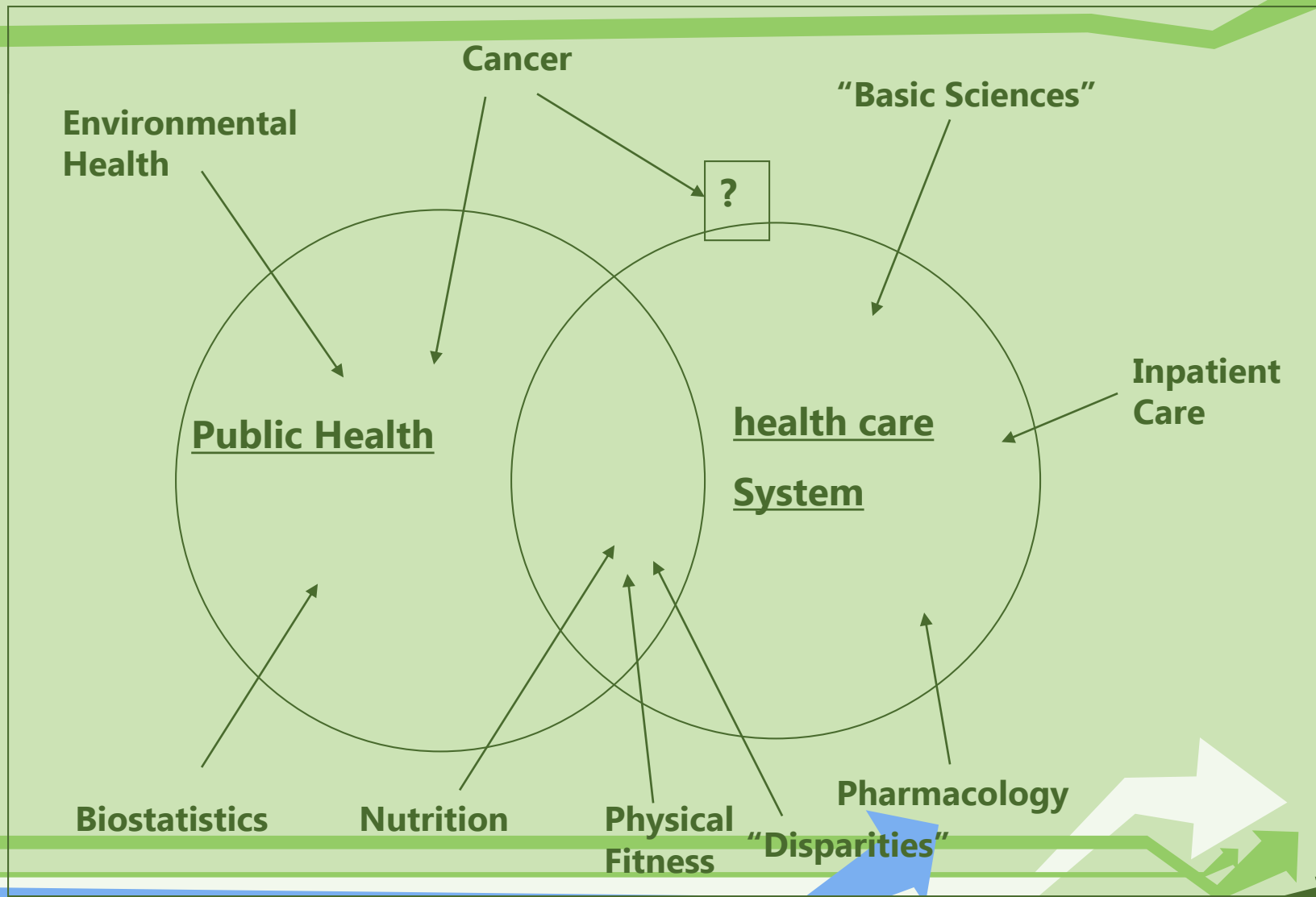
Provider Groups

- Acute Care – Hospitals, “Urgent Care”
- Auxiliary Services – Lab, pharmacists
- Rehabilitation Services – Home Health Nursing, Nursing Homes
- Long-Term Care – Nursing Home, Assisted living
- Integrated Care – Managed care

Stein, et al., The American Health Care System: Introduction to Health Policy (Class Notes, Unpublished), 2002.

- Complementary/Alternative Medicine
-
-
-

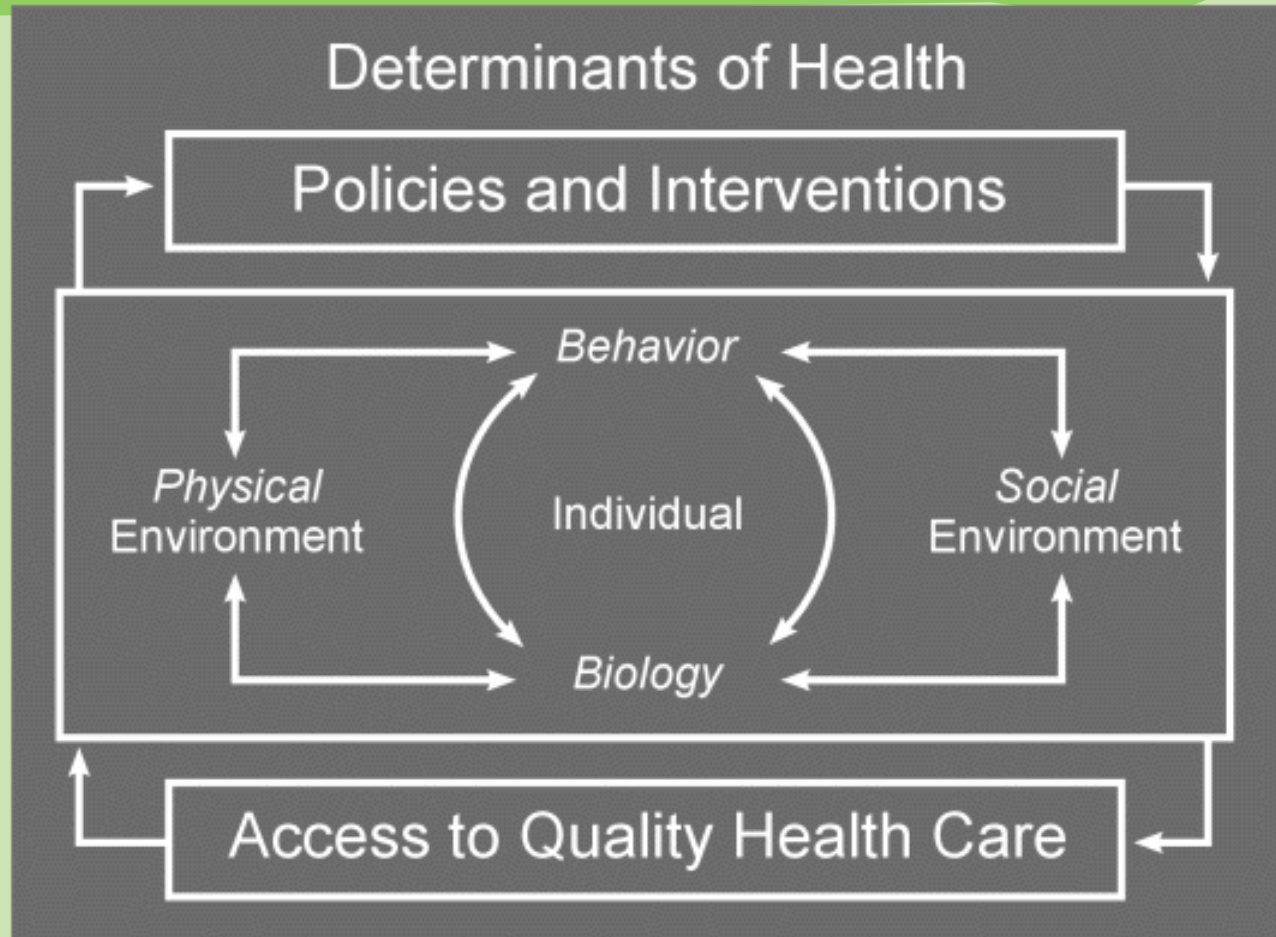
Relationship of "Public Health" to "health care System"

Health - Conceptual Framework

With all that we spend, focus, and train on “health care”, how do we address the “health” part?

U.S. Department of Health and Human Services. Healthy People 2010. 2nd ed. With Understanding and Improving Health and Objectives for Improving Health. 2 vols. Washington, DC: U.S. Government Printing Office, November 2000.

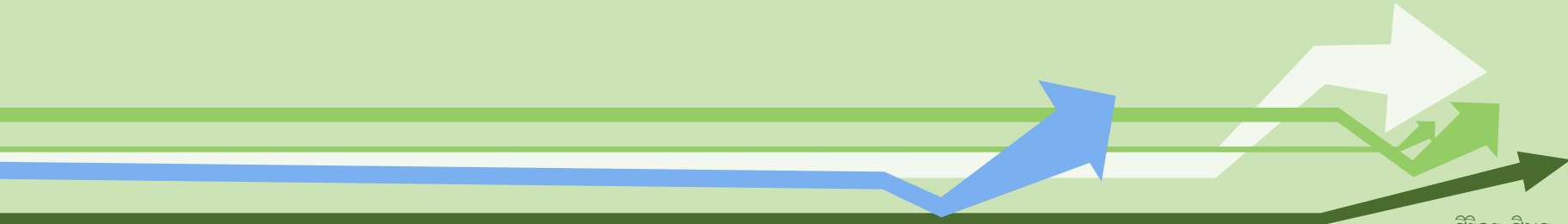
Health care policy at the Macro -level

The **six components** are:

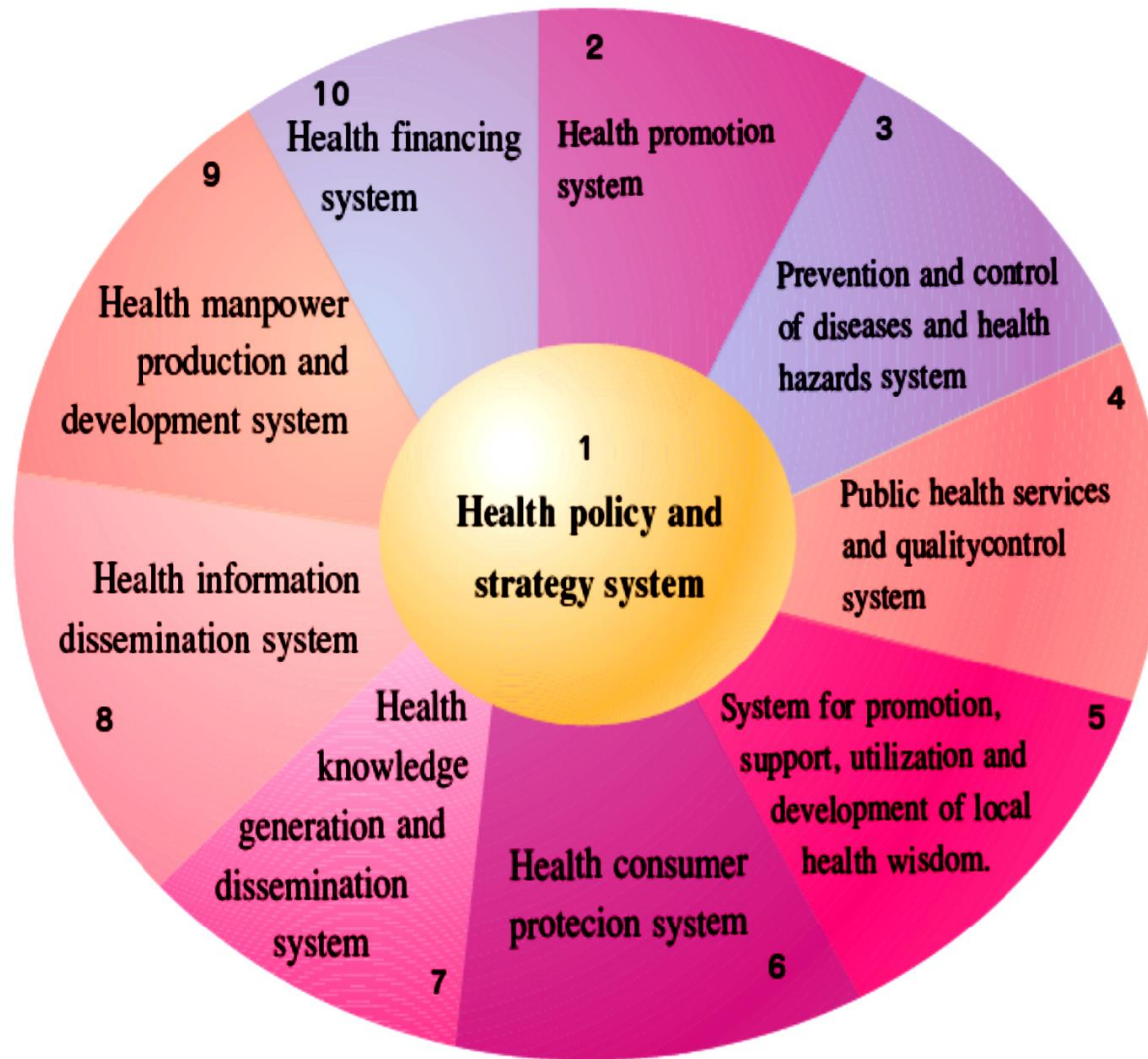
- policy;
- financing;
- human resources;
- supply systems;
- service management; and
- information and monitoring systems.

03/08/60

ศิริอร สินธุ

Components of health system

Source: Modified from the National Health Act B.E. 2550 (2007).
ศิริอร สันธิ์

HEALTH

“ ภาวะของมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางกาย ทางจิต ทาง ปัญญาและทางสังคมเชื่อมโยงกันเป็นองค์รวมอย่าง สมดุล ”

(ม.3 - พรบ.สุขภาพแห่งชาติ 2550)

ทรัพยากรสาธารณสุข

บุคลากรด้านสาธารณสุข

Man Power

- แพทย์
- พยาบาล
- เภสัชกร
- นักวิทยาศาสตร์การแพทย์
- เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ฯ

โครงสร้างพื้นฐานด้านบริการสาธารณสุข

Health Facility

- จำนวนเตียง
- สถานบริการสาธารณสุข
- อาคารสถานที่ต่างๆ

เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์

Health Equipments & Supplies

- อุปกรณ์ที่จำเป็น
- เครื่องมือทางการแพทย์
- ยา ฯ

โครงสร้างองค์กร

การจัดระบบให้บริการสาธารณสุข

3 รูปแบบ

รูปแบบองค์กรเป็นชั้นๆ ลดหลั่นกันไป
Hierarchical Bureaucracies

-ระบบการกำกับ ตรวจสอบและ
ประสานงานโดยใกล้ชิด

รูปแบบความสัมพันธ์โดยอาศัยกลไกตลาด
Market based Interaction

-ระบบการให้บริการที่เป็นไป
ตามกลไกของตลาด

รูปแบบพันธสัญญา
Contractual Arrangement

-ระบบความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ
เอกชนในการให้บริการด้านสุขภาพพื้นฐาน

การบริหารจัดการ

การบริหารจัดการที่ดี : Good Governance

ทำให้ระบบบริการสุขภาพบรรลุเป้าประสงค์

- การมีสุขภาพดี
- เกิดความเป็นธรรม
- เกิดความพึงพอใจ

บทบาทของรัฐในการบริหารจัดการบริหารบริการสุขภาพ

-กำหนดนโยบายสาธารณสุขและวิสัยทัศน์ที่ให้ทุกส่วนในระบบ มีความเข้าใจและสร้างเสริมพลังช่วยกันไปในทิศทางเดียวกัน

-ควบคุมการปฏิบัติการและออกกฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ

-การรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการบริหารที่มีคุณภาพ

การเงินการคลังสาธารณสุข

ค่าใช้จ่ายเพื่อสุขภาพของประชาชน

- งบประมาณแผ่นดิน - นายจ้าง
- องค์กรอาสาสมัคร - ชุมชนท้องถิ่น
- การช่วยเหลือจากต่างประเทศ
- ค่าใช้จ่ายของครัวเรือน - อื่นๆ

- เป้าประสงค์ของระบบบริการสุขภาพที่ดี คือ ความเป็นธรรมในการร่วมจ่าย
ค่าบริการสุขภาพ

ค่าใช้จ่ายเพื่อสุขภาพ ควรเฉลี่ยไปตามความสามารถของบุคคล

- ระบบประกันสุขภาพที่ครอบคลุมประชากรทุกคน
โดยการเฉลี่ยจ่ายล่วงหน้า (Prepayment System) ตามสัดส่วนรายได้
ถือเป็นมาตรการสำคัญ

“คนดีช่วยคนป่วย คนรวยช่วยคนจน”

แบบแผนการให้บริการ

รูปแบบการให้บริการสุขภาพ (Delivery of Health Service)

- การให้ความสำคัญกับบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ
- รูปแบบการให้บริการในลักษณะสาธารณสุขมูลฐาน
- การบริการสุขภาพเพื่อครอบครัว
- การบริการผู้ป่วยชำซ้อน
- ระบบการส่งต่อ
- ระบบการให้บริการเฉพาะกลุ่มประชากร

ประเภทของระบบบริการสุขภาพ

Type of Health Care System

Roemer 1993 วิเคราะห์ระบบบริการสุขภาพพื้นฐานของ
องค์ประกอบต่างๆ ของระบบ ใน 165 ประเทศ ได้จัดประเภทของ
ระบบบริการสุขภาพทั่วโลกเป็น 4 ประเภท

- ระบบบริการสุขภาพแบบเสรีนิยม
- ระบบบริการสุขภาพแบบสวัสดิการ
- ระบบบริการสุขภาพแบบครอบคลุม
- ระบบบริการสุขภาพแบบสังคมนิยม

ระบบบริการสุขภาพแบบเสรีนิยม

- องค์ประกอบต่างๆ ของระบบบริการสุขภาพ
จัดในรูปแบบเอกชนที่แข่งขันภายใต้ตลาดเสรีเป็นส่วนใหญ่
- รัฐมีส่วนเข้าไปแทรกแซงกลไกตลาดน้อย
- ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพส่วนใหญ่มาจากเอกชน
- หน่วยบริการส่วนใหญ่เป็นของเอกชน
- เป็นความรับผิดชอบของบุคคลที่จะดูแลตนเอง-เข้าถึงบริการสุขภาพ

USA-Philippines

ระบบบริการสุขภาพแบบสวัสดิการ

- รัฐได้เข้าแทรกแซงกลไกตลาดในการจัดบริการสุขภาพหลาย ๆ ทาง อาทิ ด้านค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล
- บางรัฐได้จัดสร้างและกระจายสถานบริการขนาดเล็กในเขตชนบท
- รัฐเป็นผู้รับจัดบริการพื้นฐาน อาทิ การฉีดวัคซีนป้องกันโรค การสุขภาพิตาสังแวดลอม การให้การรักษาพยาบาลที่จำเป็น

West Europe (German), Canada, Australia, Japan

Latin America, India, Malasia

ระบบบริการสุขภาพแบบครอบคลุม

- รัฐได้มีบทบาทในระบบบริการสุขภาพมาก เพื่อให้ประชากรทุกคนได้รับบริการสุขภาพอย่างครอบคลุมทัดเทียมกันภายใต้เงื่อนไขระดับเศรษฐกิจของประเทศ
- รัฐให้ความสำคัญต่อการจัดระบบบริการสุขภาพแก่ประชาชน
- ประชาชนสามารถรับบริการสุขภาพโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายด้วยตนเอง โดยรัฐเป็นผู้จัดสรรภาษีเป็นค่าใช้จ่ายทั้งหมด
- สถานพยาบาลส่วนใหญ่อยู่ในการควบคุมของรัฐโดยตรง

England, Scandinavia, Italy, Greece, Spain

Costarica & Srilanka

ระบบบริการสุขภาพแบบสังคมนิยม

- รัฐได้เข้าไปจัดการบริการสุขภาพอย่างสิ้นเชิง
- ไม่อนุญาตให้มีตลาดเอกชนใด ๆ
- ใช้วิธีวางแผนจัดการจากส่วนกลาง
- ทรัพยากรสาธารณสุขต่างๆ อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ
- ประชาชนทุกคนจะได้รับบริการจากรัฐ

Russia, Cuba

ระบบบริการสุขภาพของไทย (ปัจจุบัน)

- ระบบบริการสุขภาพของไทยปัจจุบัน เป็นระบบบริการสุขภาพแบบ
สวัสดิการ
- มีโครงสร้างของระบบบริการสาธารณสุขครอบคลุมทุกระดับ
(จังหวัด-หมู่บ้าน)
- ให้การบริการสาธารณสุขในลักษณะผสมผสาน
(Integrated Health Service)

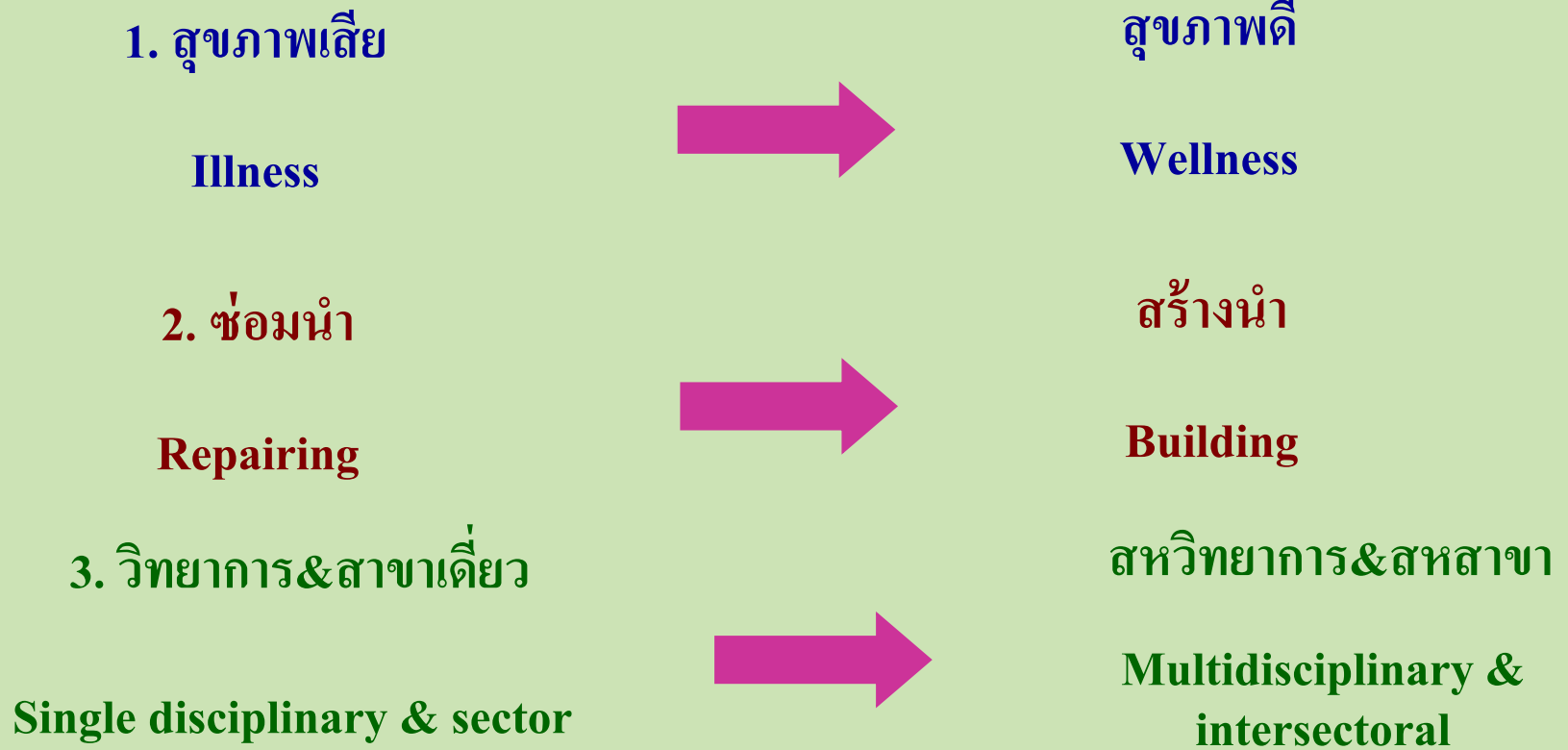

ระบบบริการสุขภาพของไทย (ต่อ)

- มุ่งเน้นเป้าหมายในการจัดระบบบริการคุณภาพ
- ให้ความสำคัญกับประชาชนจะได้รับการบริการสุขภาพอย่างเสมอภาค (Equity) ตามความจำเป็นด้านสุขภาพอนามัยโดยเสียค่าใช้จ่ายตามความสามารถที่ช่วยได้

- การบริการของเอกชนจะกระจายไปตามศักยภาพของเศรษฐกิจในพื้นที่ต่างๆ

กระบวนการทัศน์ใหม่ระบบบริการสุขภาพ (สร้างนำซ่อม)

4. บริบททางการแพทย์

บริบททางสังคม

Medical Model

Social Model

- โรคภัยไข้เจ็บ

สุขภาวะ/ทุกขภาวะ

- ให้ความสำคัญแก่ปัจจัยด้านสังคม-สิ่งแวดล้อม

- เน้นมาตรการทางสังคม

การศึกษาแบบ Transformative health professional education (WHO, Lancet, 2010)

5. ฐานโรงพยาบาล (รับ)

ฐานชุมชน (รุก)

Hospital-based

Community-based

6. ปัจเจกบุคคล

ประชากร

Individual

Population

7. บริการสาธารณสุข

Health Service

-Empowerment

8. มุ่งปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ส่วนบุคคล

9. Primary

Prevention

10. Provider

เคลื่อนไหวทางสังคม

Social Movement

- People Participation

ผลักดันนโยบาย

สาธารณะ

Primary-Secondary-Tertiary

Prevention

Supporter / Advocater / Partnership

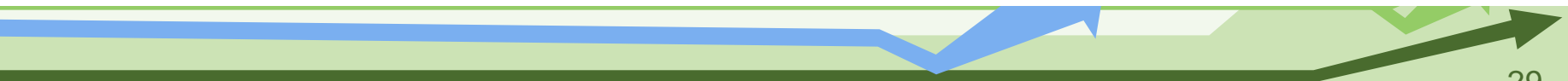
ปรัชญาพื้นฐานในกระบวนการทัศน์ใหม่ของระบบสุขภาพ

ปรัชญาพื้นฐาน คือ แนวคิดหลักของกระบวนการทัศน์ใหม่ของระบบสุขภาพ

กำหนดปรัชญาพื้นฐานภายใต้ พ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติ 8 ประการ

- **ความเป็นองค์กรรวม** : มุ่งสร้างระบบบริการที่ดูแลเป็นองค์กรรวม กาย จิตใจ สังคม และปัญญา
- **การมีส่วนร่วม** : เน้นให้ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบสุขภาพ
- **นโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ** : เน้นกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมสุขภาพ
- **ความเสมอภาค** : เสมอภาคในระดับของสุขภาพ การเข้าถึง และภาระค่าใช้จ่าย

ปรัชญาพื้นฐานของระบบสุขภาพ

- **ประสิทธิภาพ** : เลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ซึ่งก่อให้เกิดผลลัพธ์ทางสุขภาพสูงสุด
- **คุณภาพ** : มุ่งพัฒนามาตรฐานการบริการ
- **พัฒนาศักยภาพผู้บริโภค** : พัฒนาให้ผู้บริโภคมีความเข้มแข็ง เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ ได้อย่างถูกต้อง
- **การพึ่งตนเอง** : พัฒนาการดูแลสุขภาพของตนเองของประชาชน

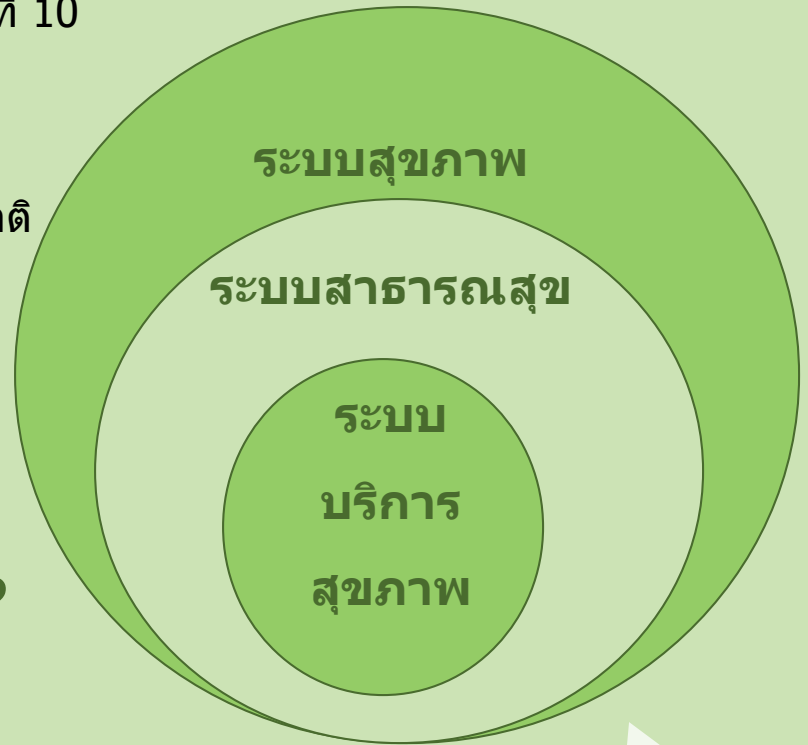
ระบบสุขภาพและนโยบายสุขภาพ

แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 10
(2550-2554)

พรบ.สุขภาพ

พรบ.หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

วิกฤติสุขภาพ
(2542)

ปฏิรูประบบสุขภาพ ?

จุดเงินทุกที่ ดีทุกสิทธิ์

PD First

สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติฉบับที่ 10

1. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางการพัฒนาสุขภาพ "สุขภาพดีเป็นผลจากสังคมดี"

2. วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการพัฒนาาระบบสุขภาพไทย

2.1 วิสัยทัศน์ "มุ่งสู่ระบบสุขภาพพอเพียง เพื่อสร้างให้สุขภาพดี บริการดี สังคมดี ชีวีตมมีความสุขอย่างพอเพียง"

2.2 พันธกิจ สร้างเอกภาพทางความคิด สร้างจิตสำนึกสุขภาพใหม่ สร้างระบบจัดการที่โปร่งใส สร้างกลไกการมีส่วนร่วมในการพัฒนา

2.3 เป้าหมายการพัฒนา 10 ประการคือ

- (1) เอกภาพและธรรมาภิบาลในการจัดการระบบสุขภาพ
- (2) งานสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก
- (3) วัฒนธรรมสุขภาพและวิถีชีวิตที่มีความสุขพอเพียง
- (4) ระบบสุขภาพชุมชนและเครือข่ายบริการปฐมภูมิ
- (5) ระบบบริการสุขภาพและการแพทย์ที่มีประสิทธิภาพ
- (6) หลักประกันสุขภาพที่เป็นธรรม ทัวถึง มีคุณภาพ
- (7) ระบบภูมิคุ้มกันและความพร้อมรองรับโรคและภัยคุกคามสุขภาพ
- (8) ทางเลือกสุขภาพที่หลากหลายผสมผสานภูมิปัญญาไทย
- (9) ระบบสุขภาพจัดการความรู้อย่างมีเหตุผลรอบด้าน
- (10) สังคมที่ไม่ทอดทิ้งคนทุกขั้ยาก

- ระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศ
- รู้จักพึ่งตนเองก่อน ซึ่งกันและกัน
- ทำเป็นขั้นตอน
- ไม่เปิดเสรี ไม่ปิดประเทศ

พึ่งพา

- บูรณาการ องค์รวม คิดเป็นระบบ
- มีความหลากหลาย ยืดหยุ่นสังคม
- สมดุล ยั่งยืน ทั้งทุนทางเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- พอดี ไม่ขัดสน
- ไม่ฟุ่มเฟือย ประหยัด อุดออม
- รู้จักตนเอง เรียบง่าย
- ไม่มาก ไม่น้อยเกินไป
- คุ่มค่า สมประโยชน์ ประโยชน์สูงสุด

คุณภาพ สมดุล ยั่งยืน

ทางสายกลาง

พอประมาณ

ปรัชญาของเศรษฐกิจ & สุขภาพพอเพียง(ค่านิยมร่วม)

มีเหตุผล

- หลักวิชาการ ในการตัดสินใจ
- คำนึงถึงผลกระทบรอบด้าน ทั้งระยะสั้น ระยะยาว

มีคุณธรรม จริยธรรม

ภูมิคุ้มกัน

รู้เท่าทันโลก

- ซื่อสัตย์ ซื่อตรง สุจริต
- ขยัน อดทน ความเพียร
- วินัย สติ จิตวิญญาน ปัญญา
- คิดดี พูดดี เขียนดี ทำดี
- การให้ แบ่งปัน ไม่ทอดทิ้ง ไม่เบียดเบียน รับผิดชอบ
- ประโยชน์ส่วนรวม เสมอภาค เป็นธรรม มีคุณค่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
- สมานฉันท์ สงบสุข สันติสุข

- ไม่ประมาท รอบคอบ ระมัดระวัง
- รอบรู้ รู้เขา รู้เรา รู้เท่า รู้ทัน
- เรียนรู้ รู้ปรับ รู้เปลี่ยน รู้ปฏิบัติ
- มีข้อมูล ระบบเตือนภัยทันกาล ถูกต้อง

- หลักศาสนา
- วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- กติการ่วมทางสังคม
- บริหารความเสี่ยง พร้อมรับผลกระทบการเปลี่ยนแปลงวางรากฐานที่มั่นคงระยะยาว

สิทธิด้านสุขภาพของประชาชน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540¹ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายสูงสุดของรัฐ ซึ่งวางหลักประกันต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนไว้อย่างรอบด้านทั้งทางกาย ทางจิตและสังคม ซึ่งรัฐไม่สามารถล่วงหรือละเมิดได้หากแต่มีหน้าที่ให้การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพดังกล่าวด้วย โดยในรัฐธรรมนูญได้ระบุถึงสิทธิด้านสุขภาพของประชาชนรวม 6 สิทธิ ดังนี้

1. สิทธิที่จะรับรู้ในเรื่องที่จะกระทบต่อสุขภาพอนามัยสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของคน (มาตรา 59 ของรัฐธรรมนูญ)
2. สิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่จะกระทบต่อสุขภาพอนามัย สิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิต (มาตรา 59 ของรัฐธรรมนูญ)
3. สิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจบำรุงรักษา ได้ประโยชน์ คุ้มครอง ส่งเสริมและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่จะกระทบต่อสุขภาพอนามัยและคุณภาพชีวิตของคน (มาตรา 56 ของรัฐธรรมนูญ)
4. สิทธิที่ให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 50,000 คน รวมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมายที่เกี่ยวกับ สุขภาพตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ให้รัฐสภาพิจารณาได้ (มาตรา 170 ของรัฐธรรมนูญ)
5. สิทธิในการร่วมรับบริการด้านสุขภาพอย่างเท่าเทียม ทั้งถึง และเป็นธรรม (มาตรา 52 และ 86 ของรัฐธรรมนูญ)
6. สิทธิที่จะร่วมตรวจสอบเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพโดยผ่านองค์กรอิสระที่เรียกว่า องค์กรคุ้มครองผู้บริโภค (มาตรา 57 ของรัฐธรรมนูญ)

สาระสำคัญของแผนพัฒนาสาธารณสุขแห่งชาติฉบับที่ 10(พ.ศ.2550-2554):

- ยุทธศาสตร์ที่(4):การสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อลดผลกระทบจากโรคและภัยคุกคามสุขภาพฯ

“สร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรค การควบคุมปัจจัยเสี่ยง และผลกระทบด้านสุขภาพของการเปลี่ยนแปลงต่างๆรวมทั้งการเตรียมพร้อมเพื่อ รับมือพิบัติและความรุนแรงที่แพร่ระบาด ทั่วไป”

สถานการณ์สุขภาพ

ระบบโครงสร้างและกลไกการจัดการสาธารณสุข

- ความทุกข์ในระบบบริการทางการแพทย์
- ค่าใช้จ่ายด้านการแพทย์และสุขภาพ
- ปัญหาการขาดแคลนกำลังคนด้านสาธารณสุข
- เทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร การแพทย์และชีวภาพ
- ประชาสังคมและระบบสุขภาพภาคประชาชน

แบบแผนการเจ็บป่วย

ปัจจัยเสี่ยง

โรคเรื้อรัง

ดูแลตัวเองไม่ได้

พันธุกรรม

วิถีชีวิต

บุหรี

ออกกำลังกาย

อาหาร

แอลกอฮอล์

สิ่งแวดล้อม

ความดันโลหิตสูง

เบาหวาน

ไขมันในเลือดสูง

อ้วน

อุบัติเหตุ หกล้ม

ปัญหาสุขภาพจิต

-อัมพฤกษ์

-อัมพาต

-ไตวาย

-สมองเสื่อม

-ซึมเศร้า

การดูแลระยะยาว

ปฐมบท ภูมิคุ้มกันกับการพัฒนา ประเทศ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : หลักการพัฒนาประเทศ

“...ในการพัฒนาประเทศนั้นจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้นตอน เริ่มด้วยการสร้างพื้นฐาน คือความมีกินมีใช้ของประชาชนก่อน ด้วยวิธีการที่ประหยัดระมัดระวัง แต่ถูกต้องตามหลักวิชา เมื่อพื้นฐานเกิดขึ้นมั่นคงพอควรแล้ว จึงค่อยสร้างเสริมความเจริญให้ค่อยเป็นค่อยไปตามลำดับ ด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง และประหยัดนั้น ก็เพื่อป้องกันความผิดพลาดล้มเหลว และเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จได้แน่นอนบริบูรณ์...”

วิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) และพันธกิจ

๑.๑ วิสัยทัศน์

“สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง”

๑.๒ พันธกิจ

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ บนหลักการของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติในทุกมิติของการพัฒนา

รณว.สธ. ตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติฉบับที่ 11 3 ชุด โฆษก สธ. ประกาศใช้ ตุลาคม 54

ตัวชี้วัด (KPI) แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘)

๑ ระดับอัตราเจริญพันธุ์รวมของประชากรไทยไม่ต่ำกว่า ๑.๖

๒ อัตราการย้ายถิ่นจากเขตชนบทเข้าสู่เมืองลดลง

๓ คุณภาพคนโดยรวมดีขึ้น โดย

(๑) ประชากรวัยเด็กมีการพัฒนาระดับสติปัญญา อารมณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม

เพิ่มขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ประชากรวัยทำงานมีผลิตภาพแรงงานเพิ่มขึ้น ความสามารถในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีของคนทุกวัยมีมากขึ้น

(๒) อัตราการป่วยด้วยโรคที่เป็นปัญหาสำคัญสามารถเฝ้าระวังและควบคุมป้องกันได้

ลดลง

(๓) คนไทยมีระดับคุณธรรมและจริยธรรมสูงขึ้น ค่าดัชนีการทุจริต คอรัปชั่นลดลง จำนวนคดีด้านอาชญากรรมและยาเสพติดลดลง

๓.๓.๔ สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งมากขึ้น ดัชนีความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวสูงขึ้น สถาบันการศึกษาที่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานมีมากขึ้น ภาคธุรกิจเอกชนที่ดำเนินกิจกรรมด้านสังคมมีมากขึ้น ชุมชนมีความเข้มแข็งและมีขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้

เพิ่มขึ้น

Health care policy at the Meso -level

ระดับองค์กร

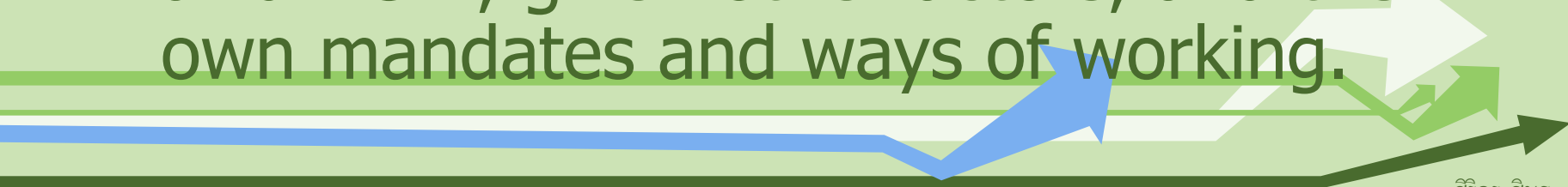

คุณลักษณะขององค์กรที่มีสมรรถนะสูง

(High Performance Organization) Jane.C Linder & Jeffrey D. Brooks

- การวางยุทธศาสตร์และนโยบาย
- การออกแบบองค์การและกระบวนการทำงาน
- การบริหารผลการปฏิบัติงาน
- การมีพันธมิตรและเครือข่าย
- การดำเนินงานที่ดี
- การตลาดและการสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้รับบริการ
- การจัดหาและการขนส่ง
- การบริหารทุนมนุษย์
- การบริหารข้อมูลและสารสนเทศ

-
- Global health initiatives (GHIs) are highly diverse in nature, scope and scale. Some are financing institutions
  - GHIs already invest in health systems through the policies and activities they support.
  - The question is therefore not whether GHIs invest, **but in what they invest and how**, given other actors, and their own mandates and ways of working.
-

เงื่อนไขที่นำไปสู่ GHIs

- There are six conditions that would make it easier for GHIs to invest in health systems beyond the specific programmes and goals they were created to address:
  1. greater **clarity** on what is meant by health system strengthening;
  2. **confidence** that returns from investment are possible;
  3. greater **consensus** on what to fund;
  4. definition of areas of **comparative advantage** of GHIs vis-à-vis other agencies;
  5. **convincing metrics** for tracking changes in health systems performance, and mutually acceptable ways (to countries and to GHIs) for GHIs to **channel funds**.
  6. Health system strengthening means improving capacity in critical components of health systems in order to get more equitable and **sustained improvement across health services** and outcomes.

ตัวชี้วัดผลลัพธ์

- กลุ่มที่ 1 ตัวชี้วัดผลลัพธ์ทางสุขภาพในระดับนโยบาย²

03/08/60

ศิริอร สินธุ

กลุ่มที่ 1 ตัวชี้วัดผลลัพธ์ทางสุขภาพในระดับนโยบาย

ตัวชี้วัดสุขภาพของประเทศแคนาดา (2000)

- 1 มิติด้านสถานะทางสุขภาพซึ่งประกอบด้วย 1) ความผาสุก 2) สภาวะสุขภาพ 3) การทำหน้าที่ของร่างกาย 4) อัตราตาย
- 2 มิติด้านปัจจัยกำหนดสถานะทางสุขภาพ (ประเภทปัจจัยที่ไม่ใช่ปัจจัยทางการแพทย์) หรือ non-medical health determinants ประกอบด้วย 1) พฤติกรรมสุขภาพ 2) สภาพความเป็นอยู่หรือสภาพการทำงาน 3) แหล่งประโยชน์ต่างๆที่บุคคลนั้นๆมี 4) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม
- 3 มิติด้านระบบบริการสุขภาพประกอบด้วย 1) การได้รับการยอมรับหรืออีกนัยหนึ่งคือความน่าเชื่อถือของระบบบริการสุขภาพ 2) การเข้าถึงระบบบริการสุขภาพ 3) ความเหมาะสมของระบบการบริการ 4) ความต่อเนื่องของการบริการในระบบ 5) ประสิทธิภาพ (effectiveness) หมายถึงการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ การวัดในมิตินี้เป็นการวัดโดยเปรียบเทียบผลงานที่ทำได้กับเป้าหมายของโครงการต่างๆที่กำหนดไว้ 6) ประสิทธิภาพ (efficiency) หมายถึงการวัดผลการดำเนินโครงการโดยเปรียบเทียบกับทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินโครงการ และ 7) ความปลอดภัย
- 4 มิติด้านคุณลักษณะของชุมชนและระบบสุขภาพ ประกอบด้วย 1) ลักษณะของชุมชน 2) ลักษณะของระบบสุขภาพ และ 3) แหล่งประโยชน์หรือทรัพยากรที่มีอยู่ในระบบสุขภาพ

ตัวชี้วัดสุขภาพตามกรอบแนวคิดขององค์การอนามัยโลก

- 1 มิติด้านการตายและภาระโรค (death and burden of disease)** ตัวอย่างเช่น อัตราตาย ของทารกแรกเกิด การเกิดความพิการหรือความเจ็บป่วย ภาระโรคที่เกิดจากโรคติดต่อที่สำคัญ โรคเรื้อรัง ภาระโรคที่เกิดจากความพิการจากการเจ็บป่วย หรือการบาดเจ็บ
- 2 มิติด้านความครอบคลุมของบริการสุขภาพ (health service coverage)** ตัวอย่างเช่น การให้บริการสตรีระหว่างการตั้งครรภ์ การเฝ้าคลอดและทำคลอดโดยผู้ที่มีทักษะ การค้นหาและการรักษาบรรณโรค
- 3 มิติด้านปัจจัยเสี่ยง (risk factors)** ตัวอย่างเช่น แหล่งน้ำและการสุขาภิบาล ภาวะโภชนาการ การสูบบุหรี่ของประชากรกลุ่มต่างๆ
- 4 มิติด้านทรัพยากรในระบบสุขภาพ (health system resources)** ตัวอย่างเช่น ผู้ให้บริการสุขภาพกลุ่มต่างๆ จำนวนเตียงในโรงพยาบาล ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ
- 5 มิติด้านความไม่เท่าเทียม (inequities)** ตัวอย่างเช่น ความไม่เท่าเทียมของการเข้าถึงระบบบริการ ความไม่เท่าเทียมของการจัดบริการสุขภาพ หรือความไม่เท่าเทียมด้านผลลัพธ์ทางสุขภาพ
- 6 มิติที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านสถิติประชากร (demographic and socioeconomic parameters)** เศรษฐกิจและสังคม ตัวอย่างเช่น จำนวนประชากร การเจริญพันธุ์ การขึ้นทะเบียนการเกิดและการตายของประชากร

-
- ตัวชี้วัดสุขภาพตามกรอบแนวคิดของ **MDG (Millennium Development Goals)** MDG เป็นเป้าหมายที่สมาชิกใหญ่ขององค์การสหประชาชาติได้ริเริ่มกำหนดไว้เมื่อ ปี คศ.1990 และเมื่อ ปี คศ. 2000 ได้มีการประกาศอย่างเป็นทางการให้ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศ โดยตั้งกำหนดเวลาในการบรรลุเป้าหมายใน ปี คศ. 2015⁴

วัตถุประสงค์หลัก 8 ประการ ของ MDG ได้แก่ ⁴

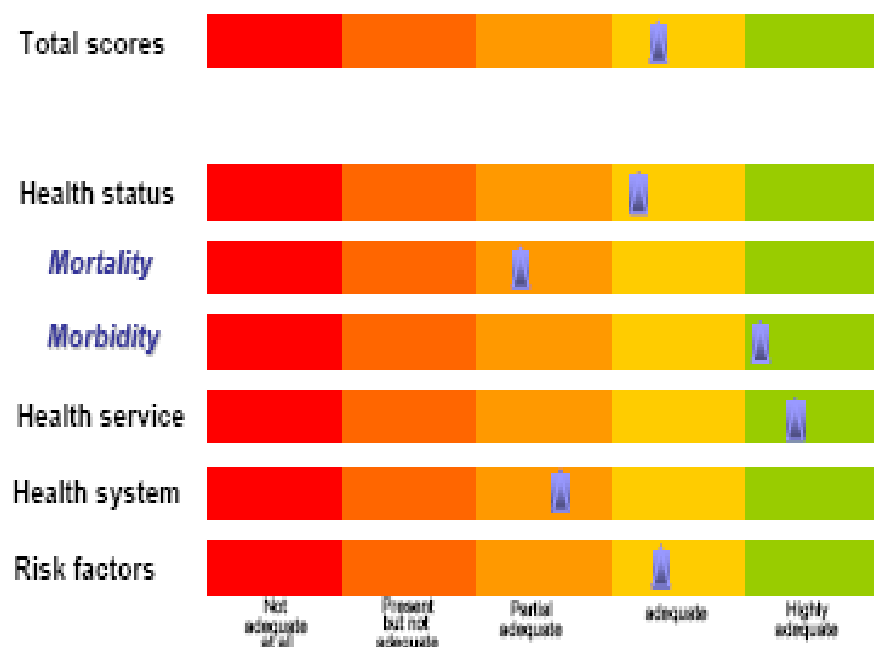
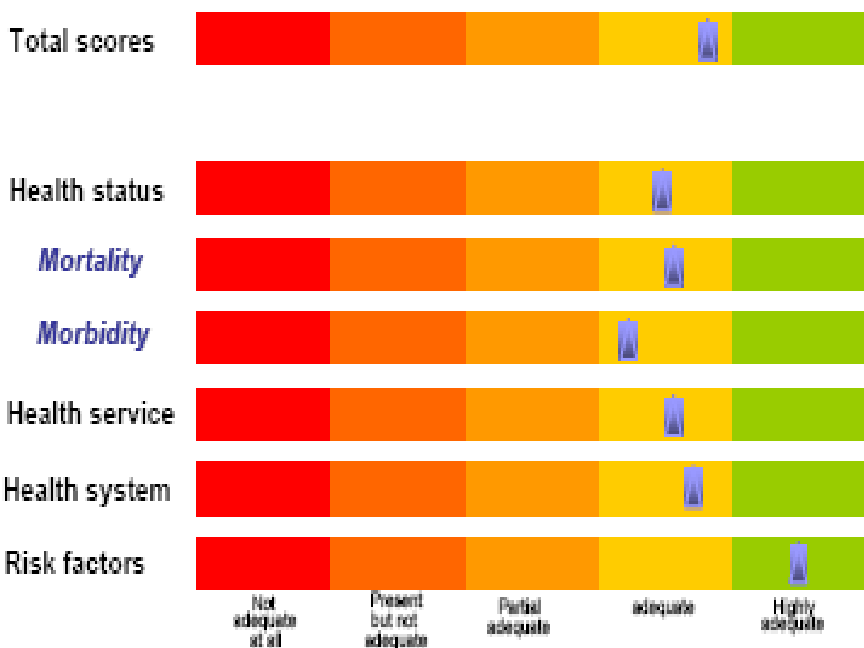
1. ขจัดความยากจนและหิวโหยของประชากร
2. ให้ประชากรทุกคนได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา
3. ส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางเพศและพัฒนาสตรี
4. ลดอัตราการตายของเด็ก
5. พัฒนาสุขภาพของสตรีมีครรภ์
6. ต่อสู้โรคเอดส์ มาลาเรีย และโรคสำคัญอื่น ๆ
7. พัฒนาและจัดการเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม
8. ส่งเสริมการเข้าไปมีส่วนร่วมในระดับประชาคมโลกเพื่อให้เกิดการพัฒนา

Diagram 4. Health information system (HIS) performance

HIS results (selected indicators):
Thailand, 2005

HIS results (selected indicators):
Ghana, 2005

Key:

Health care policy at the Micro -level

ระดับปฏิบัติการ

Being able to tell whether or not health systems are improving is critical for three reasons:

- Day-to-day management and more strategic decisions
- Accountability
- Improving the knowledge base

03/08/60

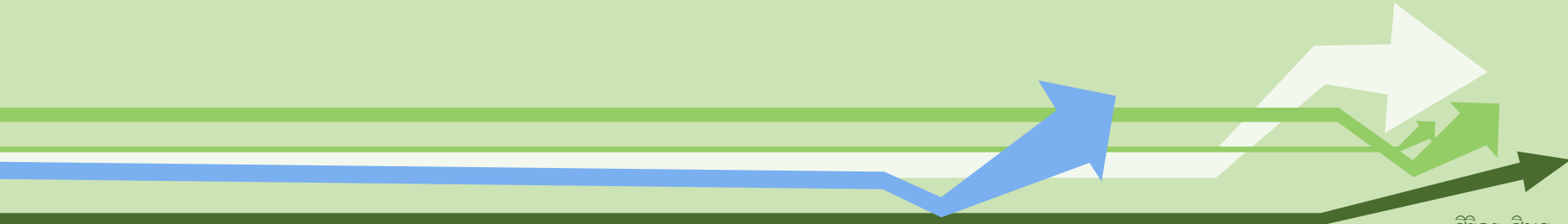
ศิริอร สินธุ

Types of Outcomes

five general areas

- clinical,
- psychosocial,
- functional,
- fiscal, and
- satisfaction.

03/08/60

ศิริอร สินธุ

Clinical outcomes

- Mortality
- Morbidity
- Infection: nosocomial, urinary tract infection, ventilator or line related
- Medical conditions, ie, heart failure
- Loss of function
- Physiological response
- Blood pressure, heart rate
- Temperature
- Lung sounds
- Hemodynamic pressures
- Weight
- Serum/urine glucose
- Wound healing; skin integrity
- Symptom control
- Pain
- Fatigue
- Nausea, vomiting
- Constipation
- Nutritional status
- Sleep maintenance
- Low birth weight; preterm infants

03/08/60

ศิริอร สินธุ

Psychosocial outcomes

- Coping; stress management
- Mentation
- Return to work
- Role functioning
- Family functioning
- Anxiety
- Sexual functioning
- Caregiver strain/burden
- Knowledge: medications, diet, treatment regime, motor skills, condition specific

03/08/60

ศิริอร สินธุ

Functional outcomes

- Quality of life
- Self-care: bathing, eating, dressing, self nonparenteral *medication administration*
- Mobility
- Communication
- Return to Work
- School
- Normal activity/social interaction *Symptom control*

03/08/60

ศิริอร สินธุ

Fiscal outcomes

Length of stay

- Readmission to hospital, home care, other services
- Emergency department visits
- Healthcare services utilization
- Cost per episode of care
- Resource utilization: ancillary services, community/other

services Satisfaction

- Consumer
- Care provided
- Services provided
- Care provider
- Family
- Care provided to family member
- Services provided/available
- Payor
- Provider

03/08/60

ศิริอร สินธุ

services Satisfaction

- Consumer
- Care provided
- Services provided
- Care provider
- Family
- Care provided to family member
- Services provided/available
- Payor
- Provider

03/08/60

ศิริอร สินธุ

Nurse-sensitive Outcomes

- Symptom control
- Pain
- Fatigue
- Nausea, vomiting
- Constipation
- Stress management
- Utilization of healthcare services
- Skin integrity
- Functional status
- Mobility
- Activities of daily living
- Self-care
- Quality of life
- Satisfaction
- Services
- Care

03/08/60

ศิริอร สินธุ

Nurse-sensitive Outcomes

- Sleep maintenance
- Nutritional management
- Knowledge
- Cognitive
- Medications
- Diet
- Activity/exercise
- Treatment regimes
- Psychomotor
- Ability to perform medical treatments
- Resolution of nursing diagnoses
- Home maintenance
- Weight management
- Family functioning
- Family coping
- Maintenance of safe environment
- Individual coping

03/08/60

ศิริอร สินธุ

Collaborative Care Outcomes

- Nurse-sensitive outcomes can also be collaborative care outcomes
- Mortality
- Morbidity
- Complications
- Nosocomial infections
- Exacerbations of previous conditions
- Healthcare accessibility/availability
- Physiological outcomes
- Vital sign maintenance
- Cardiac functioning, ie, cardiac output, pulmonary artery pressures, etc
- Oxygenation, ie, saturation, O2 blood level, etc
- Nutritional status, ie, albumin, protein, etc
- Length of stay
- Utilization of healthcare services
- Costs of healthcare services

03/08/60

ศิริอร ดินฐุ

ผลลัพธ์ระบบสุขภาพและตัวชี้วัดทางสุขภาพ ของผู้ป่วยกลุ่มโรคเรื้อรัง

- เป้าหมายของการบริการสุขภาพ: ความคุ้มค่า ประโยชน์ที่ได้ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล คุณภาพการรักษา
- ผลลัพธ์ระบบสุขภาพ เครื่องชี้วัดทางสุขภาพ และ เครื่องชี้วัดทางคลินิก

Mortality

Morbidity

LOS

Readmission rate

Complications rate

Infection rate

DALYs

- Depression indicators ? Mental Health indicators? ??indicators?

“Indicators”
ทำให้เกิดคุณภาพ
ได้อย่างไร?

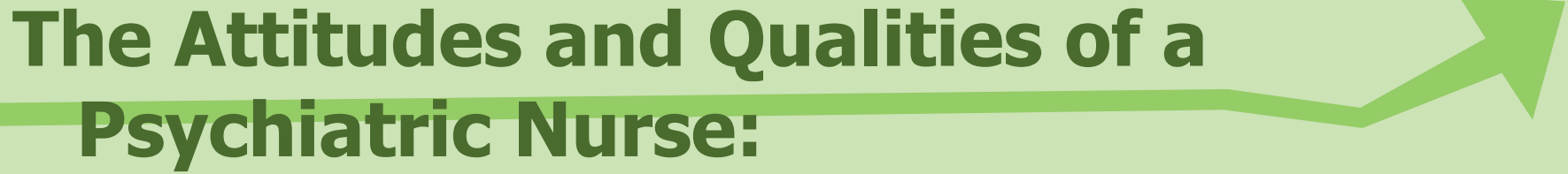
ระบบสาธารณสุขของประเทศไทย แบ่งตัวชี้วัดออกเป็น 3 กลุ่ม

1. ตัวชี้วัดทางด้านสถานะสุขภาพ(Health status indicators) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพอนามัย
2. ตัวชี้วัดปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพอนามัย (Health Determinant Indicators) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสถานะสุขภาพของประชาชน ปัจจัยด้านบุคคล ซึ่งรวมถึงทักษะส่วนบุคคลในการรับมือกับเหตุการณ์ต่าง ๆ พฤติกรรมในการดำเนินชีวิต ปัจจัยทางด้านชีววิทยาและสิ่งแวดล้อม
3. ตัวชี้วัดระบบสุขภาพ(Health system indicators) ตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ใช้ในการจัดสรรทรัพยากร ประเมินแผนงาน ประเมินผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุงผลงาน รวมทั้งผลกระทบที่เกิดจากการจัดบริการสาธารณสุข นโยบายสาธารณะ ข้อมูลข่าวสารและการวิจัย

ประเภทตัวชี้วัดที่จำแนกตามประเด็นสำคัญที่ต้องการวัด

- ตัวชี้วัดความเป็นธรรม (equity indicators) เช่น ความเป็นธรรมของการบริการ
- ตัวชี้วัดคุณภาพ (quality indicators) ใช้ในการวัดการบริการสุขภาพของสถานบริการ คือ
  - ตัวชี้วัดด้านโครงสร้างของการจัดบริการของระบบ เช่น จำนวนเตียงของสถานพยาบาล
  - ตัวชี้วัดด้านกระบวนการ (Process indicators) ประเมินการให้บริการผู้ป่วย เช่น การให้ยา
  - ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome indicators) แบ่งเป็นผลลัพธ์ระหว่างกระบวนการ (Proximate outcome) และ (Ultimate outcome) ซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นกับผู้ป่วย
- ตัวชี้วัดประสิทธิภาพ (efficiency indicators) ใช้เพื่อวัดผลการดำเนินการที่เกิดขึ้น เปรียบเทียบกับทรัพยากรที่ใช้ไป ว่าโครงการหรือกิจกรรมใดให้ ผลมากหรือน้อยกว่ากัน ในจำนวนงบประมาณ หรือบุคลากร หรือเวลาที่ใช้เท่ากัน หรืออาจเปรียบเทียบว่าผลเท่ากัน โครงการใดใช้ทรัพยากรน้อยกว่า เป็นต้น
- ตัวชี้วัดประสิทธิผล (effectiveness indicators) การวัดประสิทธิผลของโครงการใดจะวัดโดยเปรียบเทียบผลงานที่ทำได้กับเป้าหมายที่ตั้งไว้

The Attitudes and Qualities of a Psychiatric Nurse:

- Acceptance
  - Empathy
  - Consistency
  - Flexibility
  - Honesty
  - Intelligence
  - Professionalism
-

เศรษฐศาสตร์สุขภาพ

บริการสุขภาพ ต่างจากสินค้าและบริการทั่วไปอย่างไร

เศรษฐศาสตร์สุขภาพ

บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขก็เป็นทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด
อย่างหนึ่ง จะใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้อย่างไร ใครเป็นผู้ได้ใช้
และจะจัดสรรอย่างไรจึงจะเป็นธรรมกับทุกฝ่ายมากที่สุด

แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์สุขภาพ

ดีมานด์(demand) ความต้องการสินค้าหรือบริการสุขภาพ

- แพทย์จะเป็นผู้ตัดสินใจแทนผู้ป่วยว่าต้องใช้บริการหรือรักษาอะไร เท่าไร
- ในความเป็นจริงแล้วผู้ป่วยต้องการบริการที่ไม่แพงนักและสามารถเลือกได้
- สินค้าสาธารณสุขเป็นสินค้าที่ความต้องการไม่ขึ้นกับราคา แต่ขึ้นอยู่กับความจำเป็นในการรักษา เรียกว่าเป็น ' สินค้าคุณธรรม' (merit goods) แพทย์หรือหมออนามัยจะปฏิเสธการรักษาไม่ได้ คือไม่ยึดเรื่องเงินหรือค่าตอบแทนเป็นเรื่องสำคัญ แต่ยึดเรื่องคุณธรรม มนุษยธรรม

อุปทาน(supply) อุปทาน ในสินค้าและบริการสุขภาพ ได้แก่ บริการรักษาพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และการฟื้นฟูสุขภาพ ซึ่งพบว่าถ้า เลือกความเสมอภาคด้วยการให้บัตรสงเคราะห์รักษาฟรี ก็ต้องเสียหลักการเรื่องเสรีภาพคือไม่สามารถเลือกบริการได้ หรือถ้าเลือกหลักความเป็นธรรมโดยสร้างสถานีอนามัยในพื้นที่ทุรกันดารเพื่อให้ความเป็นธรรมแก่คนยากจน ก็ต้องเสียหลักการเรื่องประสิทธิภาพ คือไม่คุ้มทุนเพราะมีผู้มาใช้บริการน้อย

ต้นทุน (cost) ต้นทุนในทางเศรษฐศาสตร์จะรวมต้นทุนค่าเสียโอกาส (opportunity cost) เอาไว้ด้วย โดย "ค่าเสียโอกาส" หมายถึง การที่เราใช้ทรัพยากรไปในกิจกรรมหนึ่งก็จะสูญเสียโอกาสในการใช้ทรัพยากรไปในกิจกรรมอื่นๆ เช่น เมื่อมารักษา ก็จะต้องขาดงาน

เศรษฐศาสตร์สุขภาพ

การวิเคราะห์ต้นทุนต่ำสุด
(Cost-minimization analysis)

การวิเคราะห์ต้นทุนประสิทธิผล
(Cost-effectiveness analysis : CEA)

การประเมินทางเศรษฐศาสตร์สุขภาพ ?

การวิเคราะห์ต้นทุนผลได้
(Cost-benefit analysis: CBA)

การวิเคราะห์ต้นทุนอรรถประโยชน์
(Cost-utility analysis : CUA)

การประเมินทางเศรษฐศาสตร์สุขภาพ

1. การวิเคราะห์ต้นทุนต่ำ (Cost -minimization analysis) เป็นการประเมินสำหรับโครงการที่มีผลได้เหมือนกัน (Identical benefits)แล้วพิจารณาโครงการที่มีต้นทุนต่ำสุด
2. การวิเคราะห์ต้นทุนประสิทธิผล (Cost-effectiveness analysis: CEA) เป็นการประเมินสำหรับโครงการที่มีผลได้อยู่ในรูปของหน่วยนับทางธรรมชาติ (Natural units of measurement) เช่น จำนวนวันป่วยที่ลดลง เป็นต้น หรือโครงการที่มีผลได้หรือประสิทธิผลต่างกัน (แต่นับหน่วยเหมือนกัน) แล้วจึงนำมาเปรียบเทียบกัน โครงการที่บรรลุประสิทธิผลหรือผลได้ที่ใช้ต้นทุนต่ำก็จะได้รับเลือก
3. การวิเคราะห์ต้นทุนผลได้ (Cost-benefit analysis: CBA) เป็นการประเมินโครงการที่มีผลได้ในรูปตัวเงิน (Monetary terms) โครงการที่มีผลได้สุทธิ (ผลได้หักต้นทุน) สูงสุดก็จะได้รับเลือก ผลการประเมินระบุว่าโครงการใดมีความคุ้มค่า (Worthwhile) สูงสุดโดยเปรียบเทียบ
4. การวิเคราะห์ต้นทุนอรรถประโยชน์ (Cost-utility analysis: CUA) เป็นการประเมินสำหรับโครงการที่มีผลได้อยู่ในรูปของอรรถประโยชน์ (Utility) เช่น ระดับของความเป็นอยู่ที่ดี (Well-being) หน่วยที่นิยมใช้คือ จำนวนปีที่มีการปรับคุณภาพชีวิต (Quality-adjusted Life Year: QALY) โครงการที่มี QALY ต่อต้นทุนสูงสุดก็จะได้รับเลือกและถือว่ามีประสิทธิภาพสูงสุดโดยเปรียบเทียบ

การให้บริการผู้ป่วยในหน่วยงานของท่านใช้การประเมินแบบใด ?

ระบบค่าใช้จ่ายสุขภาพ

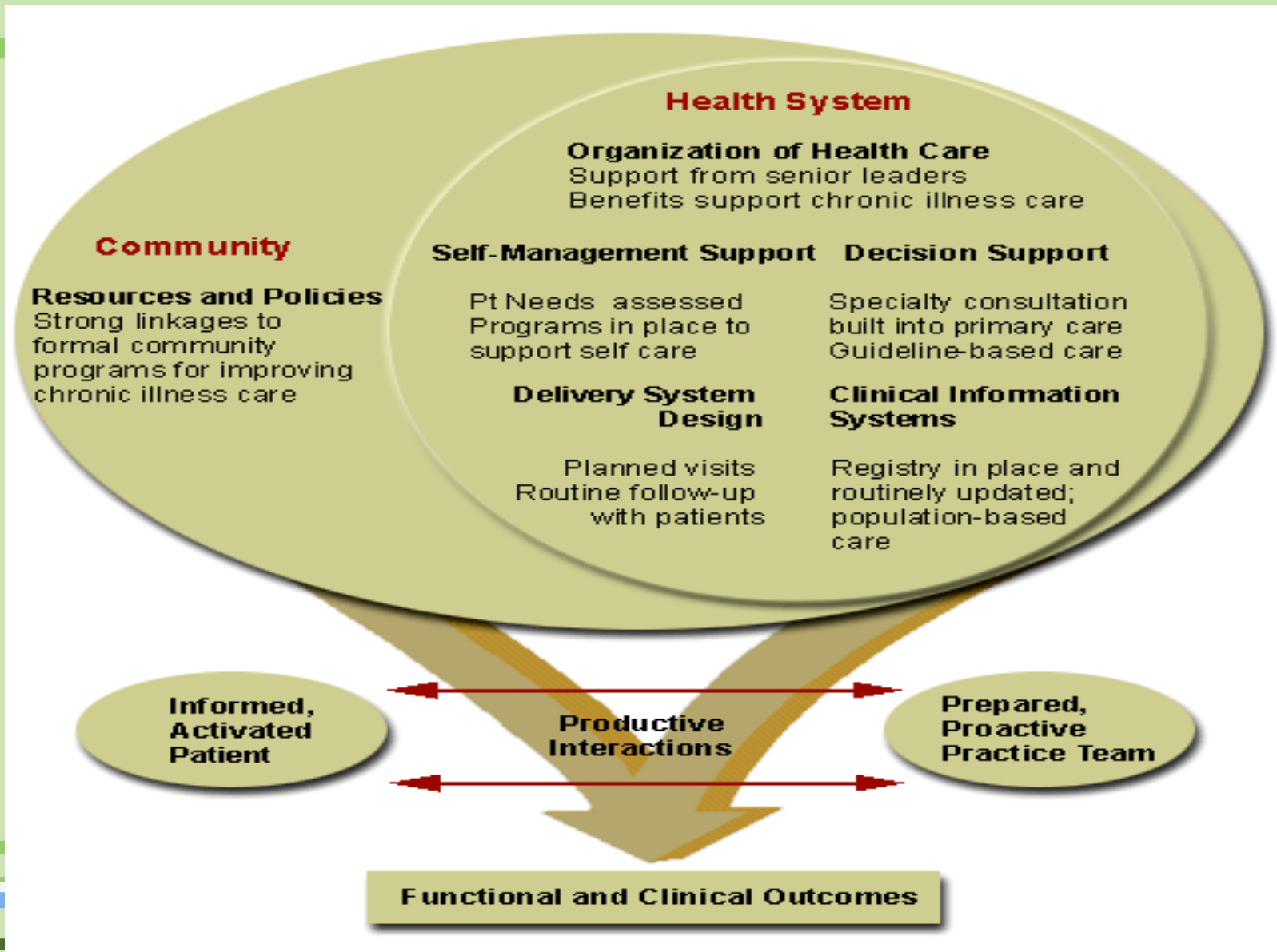

- ผู้รับบริการสุขภาพ ผู้ให้บริการสุขภาพ ผู้ซื้อบริการสุขภาพ
- ระบบค่าใช้จ่ายในระบบบริการสุขภาพของไทยเป็นอย่างไร?
- ผู้ป่วยไตวายเรื้อรังมีระบบค่าใช้จ่ายของบริการสุขภาพอย่างไร?
- CAPD first มีระบบค่าใช้จ่ายอย่างไร?
- การบันทึกโรคและการกำหนด DRG คืออะไร?
  - DRG
  - ICD-10
  - RW
  - Etc.

ตัวอย่าง ICD-10 coding list for chronic kidney disease

ICD-10 code	Description
N18	Chronic renal failure
N19	Unspecified renal failure
N25	Disorders resulting from impaired renal tubular function
N26	Unspecified contracted kidney
N27	Small kidney of unknown cause
N28	Other disorders of kidney and ureter, not elsewhere classified
N39.1	Persistent proteinuria, unspecified
N39.2	Orthostatic proteinuria, unspecified
Q60	Renal agenesis and other reduction defects of kidney
Q61	Cystic kidney disease
Q62	Congenital obstructive defects of renal pelvis and congenital malformation of ureter
Q63	Other congenital malformations of kidney
T82.4	Mechanical complication of vascular dialysis catheter
T86.1	Kidney transplant failure and rejection
Z49*	Care involving dialysis
Z94.0*	Kidney transplant status
Z99.2*	Dialysis status

Chronic care models

Chronic Care Model

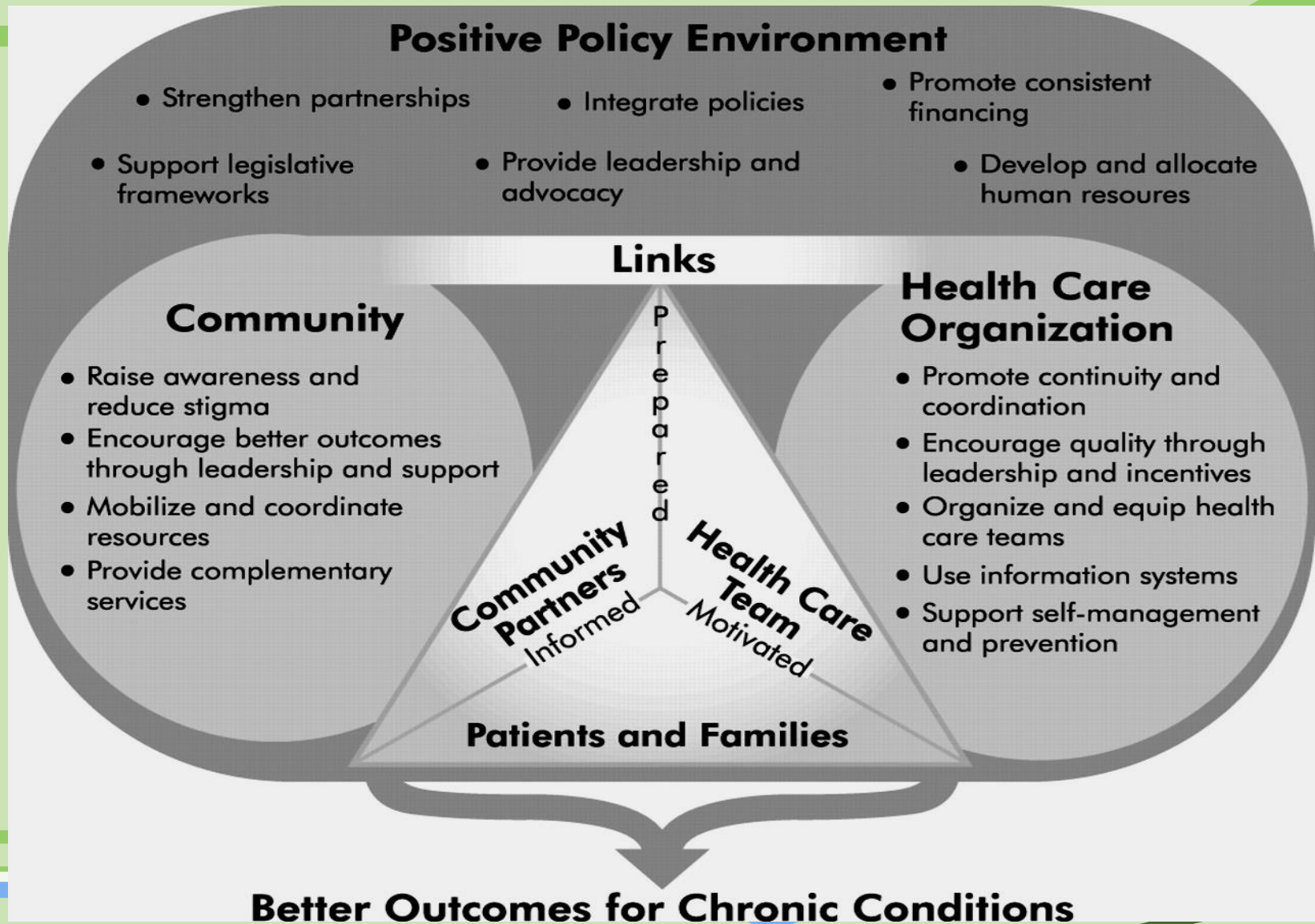
เป็น Model ที่ให้มีการจัดระบบการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังในพื้นที่การดูแลระดับปฐมภูมิ จะทำให้ระบบการดูแลสุขภาพ มีการเตรียมการดูแลในรูปแบบใหม่และให้บริการเชิงรุก ระบุ 6 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่

1. **ชุมชน** องค์ประกอบทางด้านชุมชน ได้แก่ ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน นโยบายและมาตรการของชุมชน นโยบายและมาตรการที่มีการจัดทำโครงการที่มีประสิทธิภาพ โดยให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วม
2. **ระบบสุขภาพ** ประกอบด้วยหน่วยงานหรือองค์กรการดูแลสุขภาพ มีการประสานงานการดูแลภาวะเรื้อรัง กลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพที่ใช้ในการเปลี่ยนแปลงระบบการดูแลที่สมบูรณแบบ
3. **การสนับสนุนการจัดการการดูแลตนเอง** ผู้ให้บริการเน้นการจัดการให้ผู้ป่วยมีบทบาทสำคัญในการจัดการโรคเรื้อรัง มีแบบประเมินผู้ป่วยที่เป็นมาตรฐานโดยเป็นแบบประเมินเพื่อเพิ่มทักษะการประเมินภาวะสุขภาพตนเองของผู้ป่วย การสร้างความมั่นใจ การจัดหาสิ่งสนับสนุนและการจัดอุปสรรคของผู้ป่วย
4. **การออกแบบระบบการให้บริการ** ต้องสร้างสมรรถนะของวิธีการให้บริการที่มีความไวต่อวิถีชีวิตและวัฒนธรรมและจัดให้มีผู้จัดการรายกรณีหรือผู้จัดการสุขภาพดูแลต่อเนื่องโดยทีมในระดับปฐมภูมิ การติดตามต่อเนื่องที่มีความชัดเจน
5. **สิ่งสนับสนุนการตัดสินใจ (decision support)** สิ่งสนับสนุนการตัดสินใจ ได้แก่ ชุดแนวทางการดูแลที่เกิดจากข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์และนำมาปฏิบัติในคลินิกได้
6. **ระบบข้อมูลข่าวสารทางคลินิก** ระบบข้อมูลข่าวสารทางคลินิกมีทั้งข้อมูลเกี่ยวกับภาวะสุขภาพของผู้ป่วยและข้อมูลเกี่ยวกับการประสานงานการดูแล ได้แก่ ระบบทะเบียนทางคลินิก ระบบข้อมูลที่ช่วยให้มีการจัดการวางแผนการดูแลผู้ป่วยแต่ละราย

ลักษณะขององค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้มีการพัฒนาปรับปรุงจากหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ได้นำ Model ไปใช้กับผู้ป่วยโรคเรื้อรังหลายกลุ่มโรค หลายพื้นที่บริการ และประชากรเป้าหมายต่าง ๆ เป้าหมายหลักคือการทำให้อาชีพผู้ป่วยมีสุขภาพที่ดีขึ้น พอใจในบริการ และประหยัดค่าใช้จ่าย

The Innovative Care for Chronic Conditions framework (ICCC)

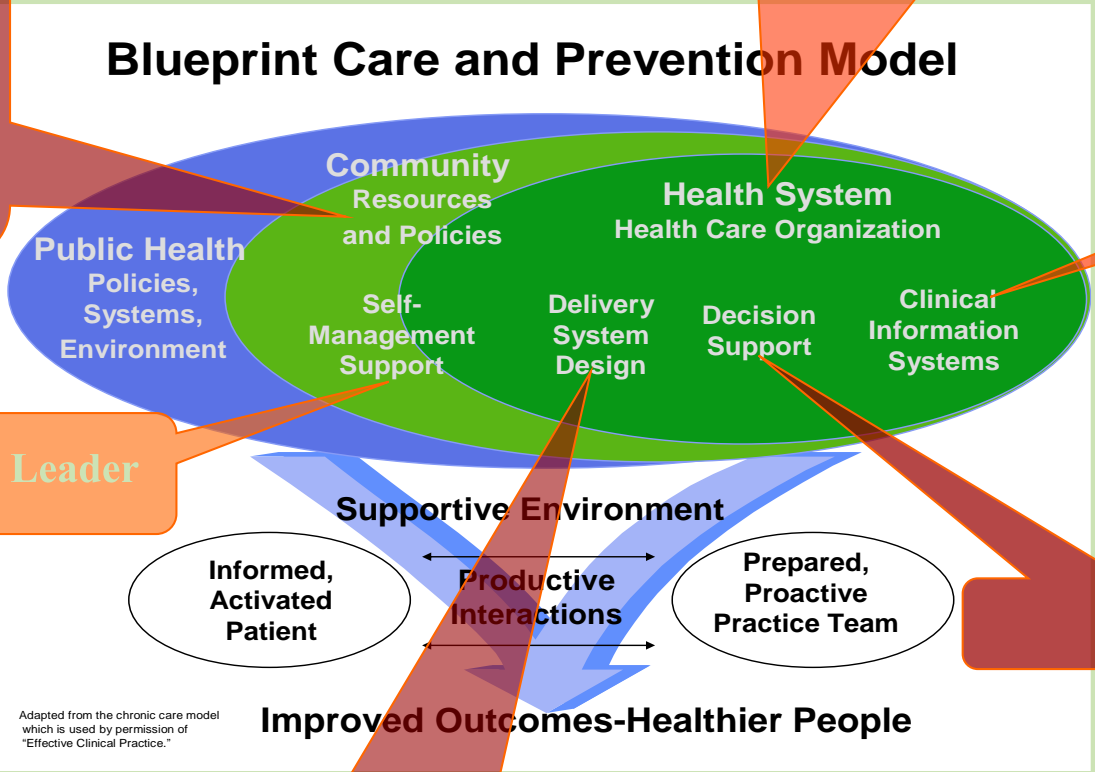

MOPH, NHSO, NST, RRT Center

PCU, local organizational
“กองทุนสุขภาพชุมชน”

Blueprint Care and Prevention Model

DMIS

Chronic disease pt as Leader

EBP

Multidisciplinary team & case management

Case management VS Outcome management

การวัดผลลัพธ์ของการใช้ผู้จัดการรายกรณี ประกอบด้วย

1. การวัดผลลัพธ์ทางคลินิก (Clinical outcomes)
2. การวัดผลลัพธ์ด้านค่าใช้จ่าย (Cost outcomes)
3. การวัดผลลัพธ์ด้านรายได้ (Revenue outcomes)
4. การวัดผลลัพธ์ด้านมูลค่า (Value outcomes)

(เอกสาร HS_27A: ผลลัพธ์ของผู้จัดการรายกรณี)

Knowledge Management (KM) and Evidence-based practice (EBP)

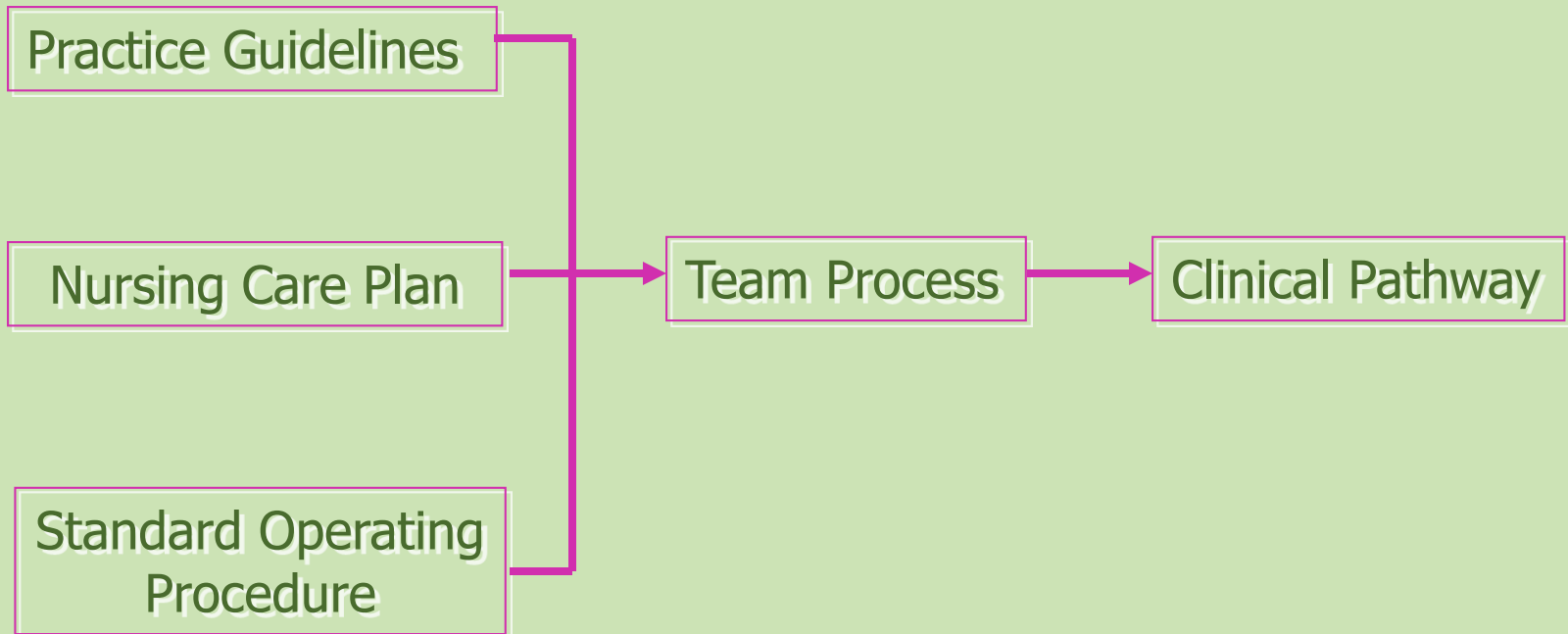
What's Evidence Based practice (EBP)?

Factors must be considered:

- sufficient research must have been published on the specific topic
- the nurse must have skill in accessing and critically analyzing research
- the nurse's practice must allow her/him to implement changes based on EBP

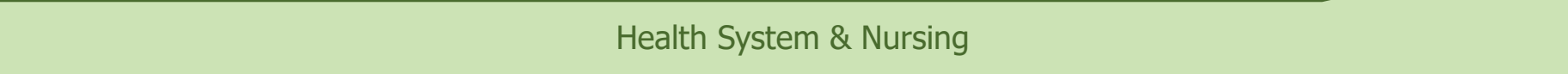
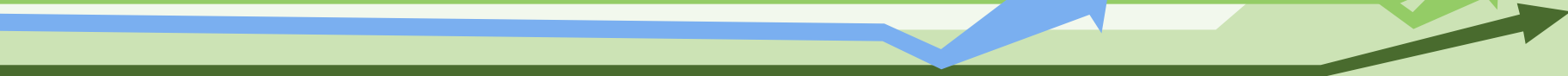
- Clinical Practice Guideline & Clinical Pathway

Structured Care Methodology

Clinical Pathway	Represents a sequential, interdisciplinary, minimal practice standard for a specific patient population.
Algorithm	Binary decision trees guide assessment and intervention. Intense specificity; no provider flexibility. Useful in the management of high-risk subgroups.
Protocol	Prescribes specific therapeutic interventions for a clinical problem unique to a subgroup of patients within the cohort.
Order set	Preprinted provider orders are used to expedite the order process once a practice standard has been validated through analytic research
Guideline	Broad, research-based practice recommendations. May or may not have been tested in clinical practice.

QUESTION?

